

COMBAT

EDITAT PER UN GRUP DE PATRIOTES CATALANS D'AMERICA, EN DEFENSA DELS PAISOS DE LENGUA CATALANA: PRINCIPAT DE CATALUNYA, I ELS REGNES DE VALENCIA I DE MALLORCA (58.532 Kms.² — 1.804 Municipis — 5.901.000 habitants)

AGOST DEL 1956

PUBLICACIO MENSUAL

NUMERO 2

EL REGNE DE VALENCIA

VALENCIA LA BELLA, la sensual; la del cel lluminós; la del paisatge de meravella; jardí de tarongers, garrofers, ametllers, xiprers, oliveres, pinedes, palmeres i lladoners. La de "l'Horta Valenciana", perfumada per mil olors, amb les seves barraques de típica vivenda que són "blanques, polides, somrients, bledanes"; "cases d'humils virtuts i honorats amors"; "Santa i noble barraca valenciana, escola del treball", com la vegé Teodor Llorente. La que el Túria rega produint ric esplet, arròs, llegums, hortalisses, fruites i flors!

VALENCIA LA FEINEJADORA; amb les fàbriques d'abobs, olis, productes químics, aiguardents i licors, asfalts i rajoles, i les meravelles de Manisses; ventalls, brodats, orfebreria, sedes i joguines; mobles, conserves de fruites, llumins, sabons, calçats, xocolates i embotits; filats i teixits; molins de paper, serradores, foneries, i tallers de maquinària. Tota la fillada treballant en la intensa vida industrial!

VALENCIA LA CULTA; amb la plèthora d'escriptors majors, com Francesc Eiximenis, que havent nascut a Girona, i per tant, català de València, com un Lluís català de Mallorca, us dedica el "Regiment de la cosa pública"; Ramon Muntaner, fill de Pere-lada, altre català de València, que escriu la seva gran Crònica en la vostra ciutat, on ha tingut de tant temps la seva enamorada; Joan Roig de Corella; Arnau de Vilanova, metge de reis i papes; Joan Lluís Vives, parlant valencià al seus en terra estranya; Jaume Roig, el creador de l'"Spill"; Joanot Martorell i Martí Joan de Galba, que tant va influir amb el seu "Tirant lo Blanc" en el Quixot de Cervantes, el qual en fa l'elogi amb les seves immortals paraules "El mejor libro del mundo"; Jordi de Sant Jordi del "Desert d'amics..."; els germans Ferrer, Bonifaci i Sant Vicent; i tants i tants com teniu al vostre haver que seria llarg de recomptar, però citem encare a Pere Labèrnia del gran diccionari català; Teodor Llorente; Vicens Wenceslau Querol; J. Ernest Martínez Ferrando i dotzenes més; però també el vostre Xavier Casp d'avui dia, i tants d'altres que senten i pensen en valencià, ens porten l'esperança d'una mateix destí.

Hem volgut deixar apart l'immens Auziàs Marc, perquè ell sol omple tota una literatura; i aquesta literatura és ben vostra, valenciana, dels Països de Llengua Catalana.

VALENCIA LA POBLADA; dels 402 municipis de parla valenciana, amb prop de dos milions d'habitants en un territori de 13,616 kilòmetres quadrats i una llengua lleidetana a Castelló que arriba fins a la línia de Forcall-Alcalá de Xivert, entrant ja en el valencià pur o Apitxat a la capital i les seves terres, diferent en part al castellanenc que distingeix la v de la b, per arribar a l'alacantí i el mallorquí de Tarbena i Vall de Gallinera. Com heu conservat pura la llengua dels passats, amb les matisacions de cada contrada. Germans de tot el Regne de València, els catalans us en sentim agrairats d'aquesta fidelitat!

MOLT SAVIS, HONORABLES I REVERENTS CIUTADANS DEL REGNE DE VALENCIA; Així parla Eiximenis: "sots en la frontera de Regne, i enteneu en el mar i en la terra, governant UN POBLE QUE TEN FURS ESPECIALS VOSTRES, produint homes aguts, subtils i entricats, amb una ciutat molt delitosa, de diversos oficis. Aquesta és una de les pus assenyalades terres del món, amb un aire comunament bell i clar; una ciutat en terra plana environada de monts i fort belles valls, fèrtils i d'agradosa vista, tenint gran mar i gran terra, abundant de fonts i de rius, amb arbres fragants i preciosos; vi blanc i vermell, panses, figues, molt oli, ametlles, prèssacs, pomes, peres

taronges, llimons, limes, adzebrons, aranges, cireres, guíndoles albercocs, magranes, gínjols, nous, avellanes, sarmenyas, lledons, garrofers, prunes, nesples, condonys, albèrxiques; licors, sucre, preciosa mel, llet, mantega; aigües vitruoses; diversitat de grans com forment, ordi, mill, panís, avena; espelta, tramella, faves, ciurons, lletilles, fessols, pèsols, tremussos, arròs, alquena, adcerco, roja, pastell, comí, batafalus, alcaraiülla; sucre, safrà, cotó; molt bella i bona hortalissa com cols, carabasses, lletugues, alberginies, melons, albudeques, cogombres, naps, xerevies, pastenagues, alls, cebes, escalunyes, porros, raves; amb precioses herbes a les muntanyes com romaní, hisop, eufràsia, moraduix, sàlvia, julivert, menta, alfàbrega, ruda, clavellina, sajolida, gezmir, meravelles, pom d'amor, gavió, anglantina, lliri, roses, violes, balàustoes, celedònia, besoludí, fragasta, herba pastoral, buglosa, gram, donzell, artemisa, gauda. Lo pla de la terra te el pati i la terra grassa i argilosa, per a donar llenya abundantament; abunda en bones carns i bestiar tendres i saborosos; formatges; llanes bones per a fer draps; estranyes espècies d'ocells, cabirols, cervos, peixos de mar i de rius; també produeix nobles seda, lli, cànem, gleda, grana, pastell, gauda, alzaflor; terra alegre i plaent, que solament l'esguard enamora als homes que hi venen d'altres terres que no se'n poden eixir sinó amb desplaer. La gent és aguda i apta d'enteniment, coratjosa i ardent, entenen a honor i cortesia i no en avaricia; gents honorables, civils, arreades i ben encafcades, ben endreçades i ben acullents persones estranyes; amb homes ardots, abrivats i molt aptes a les armes, però tenen dolç voler, que tantost són reduïts a pau après llur fellonia; fan coses fort polides i belles a Paterna i a Carçre com jarres, cantes, olles, terrassos, escudelles, cresols, llibrells, rajoles, teules; sobretot, la bellesa de l'obra de Manisses, daurada i mestriolament pintada, que ja tot el món ha enamorat, amb tant que el papa i els cardenals i els prínceps la requeren i estan meravellats d'una obra així excel·lent i noble. Amb mercaders solemnes d'aquesta terra que ixen a mercadejar trenta o trenta tres especials esmerços a les quatre parts del món i buiden aci de mercaderies, fent d'aquesta ciutat València, llur cap i refugi; essent la terra noblement poblada de nobles viles i bones, i llocs i castells, i de polides alqueries, i de bons conreadors, i molta gent de paratge, i de grans dignitats clericals, i de molta persona santa escampada de ça de lla. I aquesta terra té llenguatge compost de diverses llengües que li són entorn i trobareu qui us pot ensenyar les principals llengües del món, com llatí, hebraic i morisc.

Quan es parla d'aquesta reverent ciutat, tostemp per excel·lència hi ajustan dient "VALENCIA LA GRAN".

Aquest és l'elogi d'un català fill de Girona als seus germans de València; encare no ha perdut la sentor de l'any 1383 ni el desig que tenim tots els catalans de dir-vos: "GERMANS DE VALENCIA LA GRAN: PER UN MATEIX DESTÍ QUE ENS UNEIX, LO TOT ES POC, ÇO PER QUE TREBALLAM."

El molt Alt Rei Don Jaume, després de la conquesta de Mallorca, començava la del Regne de València, amb Borriana i Penyíscola primer, arribant al Puig de Santa Maria prop la capital, on hi mor en batalla Bernat Guillem d'Entença, oncle del rei; pel coratge reial és presa la ciutat, poblant-la de gents de les planes de Lleida i d'Urgell, dotant d'aquesta manera el nou regne de la corona catalana amb el gloriós llenguatge català; queda aquest país convertit en un país català per la sang i per l'idioma, pels interessos i per la cultura.

Aferrissadament Don Jaume i el seu fill Pere el Gran us defensen dels aixecaments i sublevacions dels sarraïns, i a la canal d'Alcoi "desconfi-los e los mená tots a mort e a confusió"; estant malalt l'alt Rei, "entraren més de mil hòmens a cavall e gran res de peu entró sus Alcoi i volent-se "dreçar al llit, mas no poc" exclamà: —Ah, Senyor, per qué us plau que en aquest punt

Director: Lluís Alvarez —Tacon 16— Havana - Cuba.

Preu de l'exemplar 10 centaus.